

TÜSİAD

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

MUHARREM YILMAZ'IN

ICCI – ULUSLARARASI ENERJİ VE ÇEVRE FUARI VE

KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI

24 Nisan 2013

Dünya Ticaret Merkezi, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

www.tusiad.org

Faks: +90 212.249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Bakanım, Saygıdeğer Milletvekillerimiz, TBMM Değerli Konsey Başkanları, Değerli Müsteşarlarımız, Saygıdeğer EPDK Başkanı, İşdünyası ve Enerji Dünyamızın Saygıdeğer Temsilcileri, Değerli Başkanlar, Saygıdeğer konuklar, Değerli Basın Mensupları,

TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

19. Uluslararası Enerji ve Çevre Konferansı'nda sizlerle bir arada bulunmaktan büyük mutluluk duyuyorum. TÜSİAD olarak 1994 yılından itibaren düzenlenmekte olan ve geçtiğimiz yıllar içerisinde uluslararası ve geleneksel bir boyut kazanan konferansa destek vermekten mutluluk duyuyoruz. Doğal Gaz piyasalarına ilişkin gelişmeleri tartışacağımız "Türkiye Doğal Gaz Piyasalarında Güncel Gelişmeler ve Fırsatlar" oturumunda Enerji ve Çevre Konferansı kapsamında yarın gerçekleştireceğiz.

Değerli Katılımcılar,

Enerjide dünyadaki dengelerin değişmekte olduğu bir döneme girmiş bulunmaktayız. Kaya gazının ekonomik olarak çıkarılmaya başlanması, enerjide talebin batıdan doğuya kayışı, iklim değişikliklerinin yarattığı baskılar ve sürekli güncellenen teknolojiler önemli bir değişim eşliğinde olduğumuzu bize göstermektedir. Türkiye olarak biz de hem coğrafi, hem de siyasi olarak tam ortasında olduğumuz bu değişimi ülkemiz için en doğru şekilde yönetmeliyiz. Zira, ekonomik büyümemizin devamlılığı için artan enerji talebimizi sürdürülebilir bir şekilde karşılamak durumundayız ve de bunu tün dünyada giderek öne çıkan insan odaklı, çevreyle dost ve sorumlu bir iş anlayışı ile gerçekleştirmeliyiz. Bu anlayışın ülkemizde benimsenmesi için iş dünyamıza büyük sorumluluk düşmekte olduğu gibi ICCI gibi enerji ve çevre konularına odaklanan böyle organizasyonların, böyle konferanslarında çok önemli olduğunu düşünüyoruz ve katkıda bulunan, emeği geçen herkese teşekkürü bir borç biliyoruz, tebrik ediyoruz.

Değerli konuklar,

Bildiğiniz gibi Türkiye birincil enerji tüketiminde 21. Sırada ve OECD ülkeleri içerisinde geçtiğimiz 10 yıllık dönemde enerji talep artışının en hızlı gerçekleştiği ülkedir. Artan talebimize paralel olarak, enerjinin arz güvenliğinin dengeli bir bileşim ve rekabetçi fiyatlar ile sağlanması sürdürülebilir kalkınmanın en önemli temellerinden birini oluşturuyor. Bu nedenle, başta sanayi olmak üzere sektörlerin rekabet gücünü artırabilmek için, kaliteli enerjinin uygun fiyattan temin edilebilmesi ve verimli kullanılabilmesi gerekmektedir.

Türkiye'de, halihazırda enerjimizin % 31'ini doğalgazdan, %31'ini kömürden, % 28'ini petrolden ve hidrolik enerji dahil %10'unu da yenilenebilir kaynaklardan sağlıyoruz. Rüzgar, güneş ve jeotermal kaynaklar ise enerji bileşenimizin sadece % 2,4'ünü oluşturmaktadır. Uluslararası Enerji Ajansı projeksiyonları gelecek 25 yıl içerisinde dünya enerji tüketiminin %60'ın üzerinde artacağını öngörüyor. Bu gelişmelere paralel olarak, 2020 yılına kadar Türkiye'nin enerji tüketiminin de dünya ortalamasının üzerinde artacağını öngörüyor. Artan enerji tüketimimizin gerektireceği enerji yatırımlarının 2020 senesine kadar 100 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Ancak enerji yatırımlarının sadece finansman ve rekabetçilik odağında değerlendirilemeyeceğine de dikkatinizi çekmek isterim. Arz güvenliği ve rekabetçi fiyatların yanı sıra, küresel iklim değişikliği ile mücadele zorunluluğu, tüm ülkeler için son derece hassas seçimlerin yapılmasını gerektiriyor. Bunun zor bir denklem olduğunu her fırsatta yineliyoruz. Enerji bileşimini daha az karbon yoğun hale getirmek için çabalarken, yüksek büyüme hedeflerimiz enerji talebini artıracaktır. Büyüme hedeflerimizi gerçekleştirirken enerjiden kaynaklı emisyonlarımızın rekabet gücümüzü etkilemeyecek oranda azaltılması yönünde stratejiler belirlemek zorundayız.

Enerji talebinde yaşanan artışı karşılama ihtiyacına rağmen, henüz yenilenebilir enerji kaynaklarımızdan yeterince faydalanamıyoruz. Şu an itibarı ile 2020 yılı için koyduğumuz rüzgar ve güneş enerjisi hedeflerine ulaşmamız zor gözüküyor. Hem enerjide arz güvenliğinin sağlanması, hem cari denge, hem de sürdürülebilir kalkınma açısından yenilenebilir enerji başta olmak üzere yerli kaynaklarımıza yatırıma hız verilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu doğrultuda, linyit saha ve santrallerine beşinci bölgeye sağlanan teşviklerinin verilmesini memnuniyetle karşılıyoruz. Ancak tüm yerli ve yenilenebilir kaynaklara benzer destekler verilmesi sektörün yapması gereken atılımın gerçekleştirilmesine gerçekten yardımcı olabilecektir.

Değerli Konuklar,

Rekabetçi bir enerji piyasasına ulaşmak için sektörün serbestleşmesine dönük adımların atılması büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, bu senenin başından itibaren enerji piyasalarının daha ileri liberalizasyonuna yönelik reform niteliğinde üç kanunun gündemde olması son derece memnuniyet verici bir gelişmedir.

Öncelikle, 2001 yılında çıkartılan ve geçtiğimiz 12 sene boyunca çeşitli değişikliklere tabi tutulan Elektrik Piyasası Kanunu, sektörün ihtiyaçları ve liberalizasyon sürecinde erişilen aşamanın gereklilikleri doğrultusunda geçtiğimiz ay kabul edilen yasa ile büyük ölçüde değiştirilmiştir. Bu kanunun taslak, tasarı ve meclis müzakere aşamalarında özel sektör katılımına verdikleri desteklerden dolayı Sayın Bakanımıza, Sayın Müsteşarımıza ve Sayın Meclis Komisyon Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Kanunun ikincil mevzuatının da benzer şekilde katılımcı bir anlayışla tasarlanmasına ve ivedilikle tamamlanmasına büyük önem attığımızı tekrar vurgulamak istiyoruz.

Elektrik Piyasası Kanunu ile söze başlamışken, kanunda yer verilen çok önemli bir oluşuma, enerji borsasına da değinmek istiyorum. Bildiğiniz gibi, enerjide arz güvenliğini sağlamaya yönelik büyük ölçekli yatırımların gerçekleşmesinin önkoşulu uzun vadeli öngörülebilirliktir. Uzun vadeli öngörülebilirliğin sağlanması için serbest piyasa dahilinde referans bir fiyatın oluşması yatırımcı için büyük önem taşımaktadır. Enerji borsası da, işte bu referans fiyatın şeffaf ve piyasa temelli bir çerçevede oluşmasının en verimli yoludur. Enerji borsası, ülkemiz enerji sektörünün liberalizasyon sürecinin tamamlanması ve rekabetçi bir yapı oluşturulması hedefi doğrultusunda ulaşılması gereken bir aşamayı da ifade etmektedir. Enerji borsasının, sektörün tüm paydaşlarının, işleyişinde aktif olarak yer alacakları ve bağımsız bir yapıda kurulması, borsanın etkili işleyişi açısından kritik önem arz etmektedir. Bu şekilde oluşturulmuş bir enerji borsasının, Güney Doğu Avrupa ve Yakın Doğu bölgelerinde tüm piyasa katılımcıları için de bir “çekim merkezi” olacağının altını özellikle çizmek istiyorum.

Gerek ülkemizde elektrik üretiminde kullanılan birincil enerji kaynaklarının dağılımı, gerek konutlarda ve sanayide temiz ve uygun maliyetli enerji ihtiyacı göz önüne alındığında, doğal gaz piyasasının serbestleştirilmesi konusunda ileri bir aşamaya geçilmesi de fevkalade mühimdir. Elektrik piyasası kanununun hazırlanması sürecinde gerçekleştirilen yapıcı ve katılımcı tutumun gelişerek, Doğal Gaz Piyasası Kanunu değişiklik sürecinde de benimsenmesini beklemekteyiz. Bu taslak içerisinde özellikle maliyet bazlı fiyatlandırma, BOTAŞ'ın yeniden yapılandırılması, kamu ve özel sektörün doğal gaz ithalatındaki payları ve depolama konuları, sektörün liberalleşmesi açısından kritik ve olmazsa olmaz hususlardır.

Bunların yanı sıra, son dönemde enerji piyasaları için önemli gelişmelerinden biri olan ve TBMM gündeminde yer alan Türk Petrol Kanunu tasarısının da bu sene içinde ivedilikle

kanunlaşması sektör açısından büyük önem arz etmektedir. Günümüz şartlarının ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde hazırlanan bu kanunun, arz güvenliğimizi ve kaynak çeşitliliğimizi artırmak ve arama ve üretim faaliyetlerini hızlandırmak bakımından önemli reform niteliğinde olduğunu düşünmekteyiz.

Saygıdeğer Konuklar,

Sözlerime son vermeden önce bugün ülkelerin en önemli hedeflerinden birinin enerjinin arz güvenliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Ayrıca iklim değişikliği ve artan çevre duyarlılığı karşısında yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilebilmesi için düzenlemelerin öneminin de altını çizmek isterim. Bunların gerçekleştirilebilmesi, ancak rekabet ve yatırım ortamını kuvvetlendirecek yapısal reformlar ile mümkün olabilecektir. Bu koşullar sağlandığı takdirde Türkiye özel sektörü enerji yatırımlarını hızla devreye sokacak kapasitededir.